

Frogn kommune

Frogn kommunes internasjonale samarbeid Evaluering 2016

Rådmannen i Frogn, 17. februar 2016

1) Bakgrunn for evalueringen

Frogn kommunestyre behandlet i 2012 saken «Frogn kommunes internasjonale engasjement». Vedtaket av 19.3.2012 lyder slik:

1) Samarbeidet med de nåværende samarbeidskommunene søkes revitalisert.

2) Ambisjonsnivået for samarbeidene skal være å legge til rette for:

- utveksling på kulturelt og faglig nivå mellom kommunene
- etablering av kontakter mellom kommunens lag og foreninger og tilsvarende i samarbeidskommunene
- søke å utvikle felles prosjekter som gir ekstern finansiering

3) Ordfører gis anledning til å inngå samarbeidsavtale på samme ambisjonsnivå med Golfo Aranci

4) Samarbeidene evalueres etter tre år.

Denne rapporten er en oppfølging av punkt 4 i vedtaket fra 2012.

2) Rapportens oppbygning

Rapporten tar for seg hver enkelt av de internasjonale samarbeidene, med en beskrivelse av bakgrunnen for samarbeidet, en statusoppdatering av hva som har skjedd etter vedtaket i 2012, samt en vurdering av hvert enkelt samarbeid i forhold til punkt 1 og 2 i vedtaket fra 2012.

Rapporten er en utdyping og videreutvikling av statusnotatet som ble lagt frem for kommunestyret høsten 2014.

3) Vennskapsbysamarbeidet i Norden

a) Bakgrunn

Frogn kommune har gjennom Foreningen Norden etablert flere vennsksforhold med andre byer i Norden, og senere også Baltikum. Det nordiske vennsksby-samarbeidet har røtter tilbake til 30-tallet, men fikk for alvor vind i seilene i etterkrigstiden.

I følge Foreningen Norden er det først og fremst vennsksforbindelsenes folkelige forankring som skiller de nordiske vennsksnettverkene fra annet internasjonalt samarbeid. Ingen vennsksnettverk i verden kan vise til så mange grenseoverskridende kontakter på så mange ulike plan som nettverkene i Norden, og i disse nettverkene står vennsksbyer og vennskskommuner helt sentralt.

Gjennom nettverkene tilbys innbyggere, foreninger, kommunale tjenestemenn og tillitsvalgte en unik og økonomisk rimelig mulighet til personlig å ta del i det nordiske samarbeidet og å knytte personlige og faglige kontakter over landegrensene. Foreningen Norden har i sitt prinsippprogram for 2014-2016 vedtatt å arbeide for at kommuner utnytter potensialet i nordisk vennsksbysamarbeid, til nytte for kommunenes innbyggere.

b) Status etter 2012

Frem til 2005 deltok Frogn kommune aktivt i det nordiske samarbeidet om vennskskommuner. Frogn vennskskommuner er:

- Åmål kommune i Sverige
- Loima kommune i Finland

Grenå kommune (nå Norddjurs kommune) var tidligere Frogn kommunes vennskskommune i Danmark. Norddjurs kommune har

meddelt at de i forbindelse med kommunesammenslåingen hadde avvirket vennsksbyforholdet til Frogn.

Frogn kommune inviterte i 2005 til en vennskapskommunekonferanse, men responsen var dårlig fra de andre kommunene. Man antok at sammensetningen og innholdet i den formelle vennskapskonferansen, samt kommunesammenslåing i mange av vennskapskommunene kunne være årsaken til den dårlige responsen. EU-medlemskap for både Sverige, Finland og Estland kan også ha bidratt til å svekke interessen. På bakgrunn av erfaringene man her gjorde seg ble det gjennomført en temadiskusjon i kommunestyret om fremtidig vennskapskommunesamarbeid. Her ønsket flertallet å opprettholde kontakten på uformell basis og at Frogn ikke skulle arrangere vennskapskommunekonferanse.

Utvalget for kultur og miljø vedtok den 10. oktober 2005 følgende:
«Frogn kommune inviterer ikke til formell vennskapskommunekonferanse med politiske og administrative representanter i 2005. Vennskapskommunesamarbeidet baseres i fremtiden på uformell kontakt mellom politikere, administrasjon eller frivillige organisasjoner i vennskapskommunene etter behov».

I årene 2005 - 2012 hadde det vært liten kontakt mellom Frogn kommune og de nordiske vennskapskommunene.

I forbindelse med markeringen av Grunnlovens 200-årsjubileum i 2014 besluttet ordføreren å invitere representanter fra samtlige vennskapskommuner til Frogn og Drøbak. Politisk og administrativ ledelse i Åmål kommune var representert. I tillegg til at gjestene

deltok på grunnlovsfeiringen den 17. mai, deltok de også på et grunnlovsseminar i regi av ordfører den 16. mai.

Loima kommune i Finland var invitert, men takket nei til å komme.

Etter det rådmannen vet har det ikke vært kontakt mellom Frogn kommune og de nordiske vennskapskommunene etter 17. mai 2014.

c) Vurdering av samarbeidet sett opp mot målsetningen som ble vedtatt i 2012.

Det har i perioden ikke vært utveksling på kulturelt og faglig nivå mellom Frogn og vennskapskommunene. Så vidt rådmannen kjenner til er det det ikke etablert kontakt mellom kommunens lag og foreninger og tilsvarende i samarbeidskommunen.

Det er heller ikke søkt om å utvikle felles prosjekter som gir ekstern finansiering.

Besøket i tilknytning til grunnlovsfeiringen i 2014 anses som vellykket, men førte ikke til ytterligere kontakt mellom Frogn og de to kommunene.

Rådmannen vil imidlertid fremheve, at selv om Frogn kommune ikke har klart å revitalisere forholdet til de nordiske vennskapskommuner, har administrasjonen i Frogn kommune likevel sett over grensen til nabolandene for å trekke veksler av deres erfaringer innenfor nærmere definerte områder. Her kan spesielt tre besøk nevnes:

1) Studietur til Höör kommune i Sverige. Ledergruppen i Frogn kommune besøkte Höör kommune for å lære mer om familierådsmodellen. Familierådsmodellen er tatt i bruk i Frogn kommune innenfor flere områder.

2) Besøk til to kommuner i København-området, Danmark.

Ledergruppen besøkte Ishøj og Rudersdal kommuner for å lære om deres erfaringer med kommunesammenslåinger. Temaet her var lederutfordringer ved gjennomføring av vedtatt kommunesammenslåing.

3) Studietur til Skanderborg kommune i Danmark.

En prosjektgruppe besøkte Skanderborg kommune for å lære om «Ansvar for eget liv» også kalt Kommune 3.0. «Ansvar for eget liv» er vedtatt som ett av tre gjennomgående prosjekter i Frogn kommune.

Rådmannens vurdering er at samtlige tre studiebesøk har gitt høyt faglige utbytte.

Konklusjonen er at i de seneste årene er det faglige utbyttet av internasjonalt samarbeid i Norden er hentet i andre kommuner enn i våre offisielle vennskapskommuner.

4) Vennskapsbyer i Baltikum

a) Bakgrunn

Frogn kommune har en vennskapsby i Estland, Türi.

Kuldiga kommune i Latvia fikk gjennom EU-midler støtte til rehabiliteringsprosjektet "Riktig restaurering" i den gamle bydelen av Kuldiga by. Riksantikvaren, Akershus fylkeskommune og Frogn kommune var med som samarbeidspartnere. Håndverkere fra Frogn og Kuldiga besøkte hverandres kommuner for å utveksle erfaringer og kunnskap, og samarbeidet førte til etableringen av et håndverksenter på Kuldiga District museum, og tilsvarende på Follo museum i Frogn.

Samarbeidet mellom Kuldiga og Frogn i prosjektet "Riktig restaurering" førte til samtaler på ordførernivå mellom de to kommunene. Samarbeidet ble forankret politisk gjennom følgende

vedtak i kommunestyret fra den 20. juni 2011:

- 1. Utvalget finner at samarbeidet med Kuldiga kommune i Latvia bør videreføres og utvikles.*
- 2. Det søkes utarbeidet samarbeidsprosjekter innenfor rammen av EU-prosjekter og Norway Grants. Det forutsettes at prosjektene kun i begrenset grad delfinansieres av Frogn kommune. Rådmannen fremmer egen sak om deltakelse i det enkelte prosjekt.*
- 3. Det fremmes årlig rapport om samarbeidet.*

I september 2011 ble det undertegnet en avtale mellom Frogn kommune der man er enige om å utvide samarbeidet til å omfatte følgende områder: Kulturminnevern, økonomi, utdanning, helsevern, promotering av kommunene og sosial bistand.

b) Status etter 2012

Representanter fra Türi og Kuldiga ble invitert og deltok på feiringen av Grunnlovsjubileet i 2014.

Det har ikke vært ytterligere kontakt med Türi.

Samarbeidet med Kuldiga har derimot vært mer vitalt.

Frogn kommune har i samarbeid med Kuldiga kommune søkt om og fått støtte fra EU gjennom det såkalte Comenius Regio – programmet. Comenius Regio er en del av EUs program for livslang læring (LLP), og er EUs program for barnehager, skoler og lærerutdanningen. Målet med Comenius-programmet er å utvikle kunnskap om og forståelse for det kulturelle og språklige mangfoldet i Europa.

Prosjektet det har vært samarbeidet om er utvikling og utveksling av læringsmetodikk for mattelærere.

Konkret har samarbeidet foregått ved at lærere fra Frogn gjentatte ganger har besøkt Kuldiga og omvendt. Prosjektperioden utløp sommeren 2014.

Frogn og Kuldiga samarbeider gjennom kulturutveksling, blant annet ved at kulturskoleelver fra Kuldiga har besøkt Frogn og omvendt. Kulturutvekslingen har vært finansiert av EU-midler som Kuldiga har søkt om og disponert. Sommeren 2014 var 10 elever fra kulturskolen i Frogn på en ukes besøk i den latviske byen.

Allerede høsten 2014 kom flere latviere på gjenbesøk til Frogn i forbindelse med lysfesten i Badeparken.

EU-støtten opphører i løpet av 2016. Rammen for fremtidige prosjekter er derfor per i dag noe usikker. Et møte i Riga i november 2015 hvor ambassaden og samarbeidspartnere var samlet, bar bud om fortsatt kulturutveksling mellom Kuldiga og Frogn og at det skulle sees på mulige nye støtteordninger.

c) Vurdering av samarbeidet sett opp mot målsetningen som ble vedtatt i 2012.

Utover kontakten i forbindelse i forbindelse med grunnlovsjubileet ingen ytterligere kontakt etablert med Türi. De tre målene som er angitt i vedtaket fra 2012 er ikke nådd.

Når det gjelder Kuldiga er situasjonen noe bedre.

Det har vært utveksling på kulturelt og faglig nivå mellom kommunene og man har utviklet felles prosjekter som gir ekstern finansiering.

Rådmannens vurdering er at kriteriene fra vedtaket i 2012 i stor grad er oppfylt. Comenius Regio – prosjektet innenfor skole ble avsluttet

i 2014, og sluttrapport ble avlevert høsten 2015.

Rådmannens vurdering av samarbeidet på skolefeltet er imidlertid at det ikke vil være aktuelt å delta i tilsvarende prosjekter senere. I bunn ligger en kost-nytte-vurdering av hva man investerer i forhold til hva man får igjen. For det første er byråkratiet knyttet til denne typen prosjekter overveldende og tidsbruken blant annet knyttet til utfylling av søknadsskjemaer og rapporteringen i etterkant samsvarer ikke med gevinsten. Isolert sett har prosjektet vært lærerikt for de involverte og slik sett gitt en gevinst, men det har svært få ringvirkninger – særlig på sikt. Gevinsten for de involverte har særlig gått ut på at de har fått innblikk i en annen kultur, men den rent faglige gevinsten er liten. Dessuten er språkproblemene forholdsvis store. Det er umulig å kommunisere på annet måte enn via tolk. Det har for eksempel ikke latt seg gjøre for lærere fra Frogn å delta undervisning eller kommunisere med elever når de har besøkt Latvia. Totalt sett har dette gitt et for lavt faglig utbytte.

Når det gjelder kulturfeltet opphører den finansielle støtten fra EU opphører i 2016. Hva som skjer videre er usikkert men rådmannen er åpen for at samarbeidet med Kuldiga innenfor denne sektoren videreføres

5) Samarbeid med Berlin (Stadtteil Mitte)

a) Bakgrunn

Frogn sendte i årene 1990-2013 et juletre til Berlin. Formelt var juletreet en gave fra Frogn til bydelen Mitte, sentralt i Berlin. Juletreet ble en viktig del av den norske ambassadens markedsføring av Norge i Berlin og

Tyskland. I forbindelse med at lysene på treet ble tent var det en rekke arrangementer i Berlin som promoterte Norge, med fokus på reiseliv og kultur. Frogn kommune hadde i den forbindelse ingen egen satsning, men arbeidet gjennom Akershus reiselivsråd og Visit Follo, som var aktive deltakere i arrangementet. Tiltaket var ment å bidra til å befeste Drøbaks image som juleby.

Frogn var representert med politisk og administrativ ledelse på arrangementet. Lokale kulturelle krefter deltok også.

I 1998 avga daværende ordfører Bjørn Loge og daværende borgermester i bydelen Mitte en felles erklæring om etablering av et «bypartnerskap» mellom Frogn og Mitte.

Aktuelle områder for samarbeid som spesifikt nevnes i erklæringen er kultur, utdanning, ungdom og idrett. Målet med samarbeidet var å fordype vennskapet mellom Tyskland og Norge og en bidra til Europas enhet, stabilitet og fremskritt.

Til tross for at man i 1998 så for seg samarbeid på en rekke områder eksisterte det frem til 2012 ikke noe samarbeid mellom Mitte og Frogn utover overrekkelser av juletreet. Daværende ordfører opprettholdt en viss kontakt med Berlin på det politiske nivået.

b) Status etter 2012

2013 var det siste året det ble sendt et juletre fra Frogn til Berlin. De tre viktigste årsakene til at det ikke lenger skulle sendes et tre var

- a) finansiering
- b) miljøhensyn
- c) vanskeligheter med å finne et egnet tre.

Bydelen Mitte ble høsten 2014 informert om at Frogn ikke kom til å sende et tre dette året, men det kom

ingen respons fra bydelen.

Gjennom årenes løp har forholdet mellom Frogn kommune og Berlin Mitte endret seg. Bydelen hadde både i 2010 og 2012 en gjennomgang av sine eksisterende forbindelser til utlandet. I en rapport fra 2010 går det klart frem at erklæringen fra 1998 **ikke** anses som en avtale, og i en rapport fra 2012 kommer forbindelsen til Frogn kommune i kategorien «Vennskapelige forbindelser» og ikke «Partnerskap». I rapporten fra 2012 er aktiviteter som angår partnerskapsbyene nevnt, men aktiviteter som angår de vennskapelige forbindelsene nevnes ikke. Juletreet nevnes ikke, og heller ikke to andre besøk som Frogn kommune avla den aktuelle perioden er tatt med i rapporten.

I samarbeid med den norske ambassaden i Berlin ble det i 2014 arbeidet med å videreutvikle konseptet «Norsk jul i Berlin», men byen Berlin eller bydelen Mitte har ikke vært involvert i dette.

Frogn kommune gjorde et fremstøt med en konsert i ambassaden og en konsert på julemarkedet til den skandinaviske kirken i 2014, men så langt har ikke det ikke skjedd noe mer. Det var også begrenset interesse for arrangementene.

Det har også foregått en viss faglig utveksling mellom Frogn kommune og bydelen Mitte innenfor feltet familieråd/barnevern. I norsk sammenheng er Frogn kommet langt når det gjelder bruk av familieråd. Det samme er bydelen Mitte i tysk sammenheng. Enhet for barn, unge og familier (BUF) har i den forbindelse besøkt Berlin og har hatt en workshop sammen med representanter fra bydelen, fra høyskolen i Potsdam, samt private tilbydere av familierådstjenester. Rådsmannen vurdering er at

samlingen ga et solid faglig utbytte.

c) Vurdering av samarbeidet sett opp mot målsetningen som ble vedtatt i 2012.

Det er åpenbart at Berlin Mitte ikke har prioritert å opprettholde den samme relasjonen til Frogn som man en gang hadde. Målet om å revitalisere forbindelsen er ikke nådd, og forbindelsen er i praksis å anse som avviklet.

6) Samarbeid med Osaka, Japan

a) Bakgrunn

I årene 2002 – 2008 sendte Frogn kommune et juletre til Osaka i Japan. Den største delen av forsendelsen, reise og opphold for representanter for Frogn ble i disse årene finansiert av private japanske interesser. Bakgrunnen for forsendelsen er at en japansk privatperson, Chihide Matsumura, besøkte Drøbak og ble fascinert av Drøbak som juleby. Det ble etablert kontakt mellom Matsumura og politisk ledelse i Frogn og senere ble det knyttet kontakter til Osaka by og deres politiske ledelse. Deretter kom ordningen med forsendelse av et juletre til Osaka i stand. Treet ble kalt «World linking tree». I en felles erklæring fra Frogns ordfører og Presidenten i Osakas valgte forsamling fra 2008 symboliserer treet kjærlighet, fred og vennskap, og at man ved hjelp av treet skal fremmet gjensidig forståelse og «goodwill» mellom Frogn og Osaka. Finansieringen av forsendelsen av treet uteble fra 2008, og kontakten opphørte mer eller mindre.

b) Status etter 2012

Tidligere ordfører opprettholdt en periode en viss kontakt med det politiske ledersjiktet i Osaka etter 2008, men et politisk lederskifte i den japanske byen bidro til at også denne

kontakten opphørte. Det har ikke eksistert noe annet samarbeid eller utveksling mellom Frogn kommune og Osaka by, og kontakten er i dag i praksis avviklet.

c) Vurdering av samarbeidet sett opp mot målsetningen som ble vedtatt i 2012.

Samarbeidet var i praksis, om enn ikke formelt, avviklet allerede i 2012, og kontakten er ikke tatt opp.

7) Samarbeid med Golfo Aranci, Italia

a) Bakgrunn

Høsten 2011 ble Frogn kommune kontaktet av en representant for Golfo Aranci, Sardinia, Italia. Golfo Aranci hadde da arbeidet en tid med å finne en passende samarbeidskommune i Norge. Kriteriene har vært at kommunen skulle ligge i nærheten av Oslo og Gardermoen, at byen skulle ha et maritimt preg, samt at reiseliv og turisme skulle være viktige næringsveier. Valget falt på Frogn. Kommunen sto ikke alene bak forespørselen – med seg har de den lokale flyplassen, Olbia, og selskapet som drifter denne (Geasar), flyselskapet Meridiana, turoperatørene Ciao Sardinia og Wokita, samt handelskammeret i provinsen Sassari.

I sin henvendelse beskrev daværende ordfører i byen, Giuseppe Fasolini, nærmere hva som var bakgrunnen for henvendelsen. Målsetningen for prosjektet var «personlig vekst og gjensidig kulturell utveksling». Utgangspunktet for initiativet var etablering av en direkte flyrute mellom Olbia og Oslo (Gardermoen) og i henvendelsen ble det spesielt fokusert på utviklingen av turismen. Den nevnte flyruten er så langt en sommerrute.

En delegasjon fra Golfo Aranci besøkte Frogn i mars 2012 i forbindelse med deltakelse på reiselivsmessa på Lillestrøm. Fra Frogn kommune deltok ordfører, varaordfører, rådmann og kultursjef.

b) Status etter 2012

Samarbeidsavtalen ble undertegnet i 2012, slik kommunestyret vedtok. En delegasjon fra Frogn besøkte i den forbindelse Golfo Aranci sommeren 2012. I forbindelse med besøkene ble det utvekslet idéer mellom de to byene. Golfo Aranci har eksempelvis etablert et eget julehus etter modell fra julehuset i Drøbak. Det har også vært idéutveksling om utvikling av akvariet i både Golfo Arancia og Drøbak. Senere har det også vært planer om å gjøre noe ut av Drøbaks status som juleby i tilknytning til julefeiringen i Golfo Arancia, men dette har foreløpig ikke blitt noe av. Dårlige flyforbindelser til Sardinia om vinteren er en av hovedgrunnene til at planene har strandet. Guiseppa Fasoloni er ikke lenger ordfører i Golfo Aranci og hans etterfølger(e) synes ikke å prioritere dette samarbeidet.

c) Vurdering av samarbeidet sett opp mot målsetningen som ble vedtatt i 2012.

Selv om det i forbindelse med undertegningen av samarbeidsavtalen mellom Frogn og Golfo Arancia i 2012 var en viss kontakt og samarbeid mellom de kommunene, er denne kontakten i praksis avvirket.

8) Mayors for Peace

a) Bakgrunn

Det var daværende ordfører, Thore Vestby, som tok initiativ til at Frogn skulle bli medlem av organisasjonen «Mayors for Peace» Organisasjonen arbeider først og fremst for en global avskaffelse av atomvåpen, men retter også oppmerksomheten mot eliminering av

sult og fattigdom, hjelp til flyktninger, menneskerettigheter og beskyttelse av miljøet.

Daværende ordfører engasjerte seg tidlig i organisasjonen, og ble raskt medlem av styret.

b) Status etter 2012

Thore Vestby ble i 2012 visepresident i organisasjonen og har i den forbindelse deltatt på en rekke møter og konferanser i utlandet. I januar 2015 ble Frogn kommune forespurt om å være en såkalt «Lead City» i organisasjonen. Dette takket kommunestyret nei til. Etter valget og ordførerskiftet i 2015, ble det vedtatt at Thore Vestby skal videreføre Frogn kommunes engasjement i organisasjonen på vegne av ordfører. Kommunestyrets vedtak fra november 2015 lyder slik:

- 1) Ordfører gis anledning til å oppnevne en stedfortredende ordfører til å videreføre Frogn kommunes engasjement i organisasjonen Mayor for Peace. Ordningen gjelder ikke for andre formål.*
- 2. Det ytes ikke vederlag som stedfortredende som nevnt i punkt 1 over.*
- 3. Rådmannen gis anledning til å dekke utgifter for inntil kr 10.000 til formålet pr år innenfor vedtatte rammer.*
- 4. Kommunestyret orienteres årlig om arbeidet.*

I januar 2016 fikk Frogn kommune et tilbud fra Mayors for Peace om å sende en trainee til organisasjonens sekretariat i Hiroshima for en periode inntil ett år. Tilbudet vil bli annonsert på Frogn kommunes hjemmesider. Alle utgifter som ikke dekkes av Mayors for Peace må dekkes av den som eventuelt reiser. Brev fra Mayors for Peace ble lagt frem som

referatsak i kommunestyret 15. februar.

c) Vurdering av samarbeidet sett opp mot målsetningen som ble vedtatt i 2012.

Frogn kommunes engasjement i Mayors for Peace er ikke et internasjonalt samarbeid i tradisjonell forstand, og det er derfor vanskelig å vurdere det opp mot kriteriene i vedtaket fra 2012. Gjennom vedtaket fra høsten 2015 er det imidlertid ingen tvil om at Frogn kommune fortsatt støtter organisasjonens arbeide.

9) Konklusjon

I hvilken grad man anser et samarbeidsforhold med en annen kommune avhenger av hva som er motivasjonen for å ha forbindelsen. Forbindelsene kan for enkelthets skyld deles opp i to hovedgrupper.

a) Forbindelser som er idealistisk motivert.

Dette er forbindelser som bunner i en tanke om at internasjonale forbindelser og forbrødring over landegrenser er noe positivt i seg selv.

Vennskapsbysystemet til Foreningen Norden er et typisk eksempel på forbindelser av denne typen.

Foreningen Norden arbeider fortsatt for etablering av «Nordens forente stater» og ser på det nordiske vennskapskommunesamarbeidet som et ledd i arbeidet.

b) Forbindelser som er faglig motivert.

Dette er forbindelser som bunner i et ønske om at man får et utbytte av å ha forbindelsen. Man kan lære noe og trekke erfaringer som kan brukes i tjenesteutviklingen i egen kommune. Etablering av forbindelser kan også bunne i et ønske om å promotere egen kommune som reisemål.

Som regel vil en kommunes internasjonal forbindelse baseres på kombinasjon av disse to, men tendensen er vel at nyere internasjonale forbindelser i hovedsak er faglig motivert.

Rådmannen mener denne evalueringsrapporten demonstrerer at forbindelsene som er idealistisk motiverte har en tendens til å miste sin relevans etter en stund og at det er de faglig motiverte samarbeidsrelasjonene som har størst mulighet til være vellykket. Men også disse har en begrenset «levetid». Over tid vil man være i stand til å se om samarbeidet fungerer. Hvis det ikke har hatt den ønskede effekten, vil samarbeidet raskt opphøre.

Etablering, opprettholdelse og vitalisering av samarbeids-konstellasjoner med andre kommuner er avhengig av følgende kriterier er oppfylt:

- For det første må minst en av partene i en samarbeidskonstellasjon se nytten i samarbeidet, enten faglig, politisk eller kulturelt: Hva lærer man? Er det erfaringer i den andre kommunen man kan dra nytte av? Har man noe til felles?
- For det andre må det være enkeltpersoner i organisasjonen som engasjerer seg, har interesse for samarbeidet og tar et ansvar. Erfaringene denne rapporten peker på viser at internasjonale forbindelser til ofte dreier seg om kontakt og kjemi mellom enkeltpersoner, ikke mellom organisasjoner.
- For det tredje må enkeltpersoner og organisasjonen ha tid og ressurser til å pleie

forbindelsene. I en krevende periode med stramme økonomiske rammer og flere oppgaver som legges på kommunesektoren er ikke dette en selvfølge. Som erfaringene med Comenius Regio-prosjektet viser, kan et samarbeid ha en betydelig kostnadsside.

- For det fjerde må begge parter prioritere å opprettholde forbindelsene.

Det er etter rådmannens syn kun én forbindelse der man har klart å opprettholde en vital forbindelse på faglig og politisk plan, og det er forbindelsen med Kuldiga i Latvia. Her må imidlertid effekten og utbyttet anses som varierende. Både «Riktig restaurering» og kulturutvekslingen har vært vellykket, mens skoleprosjektet har gitt mindre faglig utbytte for Frogn kommune som organisasjon.

Mayors for Peace er en forbindelse som utelukkende er idealistisk motivert. Rådmannen anser den som vellykket internasjonal forbindelse der en representant fra Frogn kommune har engasjert seg og fått en posisjon i en organisasjon hvis formål anses godt og verdifullt. Bortsett fra omdømmehensynet har forbindelsen lite å si for kommunen som organisasjon.

Berlin Mitte, Osaka og Golfo Arancia er forbindelser som i praksis er avviklet. De oppfyller etter rådmannens syn ikke lenger kriteriene for en vellykket internasjonal forbindelse.

Åmål, Loima og Türi er forbindelser som ikke er avviklet, men som ikke lenger er aktive. De må alle anses som forbindelser som er idealistisk motivert, og som har hatt minimal faglig betydning de siste 10-15 år.

Rådmannens utgangspunkt er at formelle vennskapsavtaler med andre kommuner, som for eksempel de nordiske vennskapsbyene, ikke nødvendigvis er veien å gå dersom forbindelsen er begrunnet i et ønske om faglig utbytte og mulighet til å utvikle egne tjenester. Slik rapporten viser har kommunens administrasjon langt større utbytte av å samarbeide med kommuner man vet man kan lære noe av; kommuner som er i front innen et felt og som har drevet utviklingsarbeid innenfor områder Frogn kommune også ønsker å utvikle. De formaliserte vennskapsforbindelsene kan i dette perspektivet oppfattes som en begrensning, ikke som en mulighet. Det betyr ikke at i hovedsak idealistisk motiverte forbindelser er utdaterte, men at det i en vanskelig ressursituasjon kan være vanskelig å prioritere forbindelser der man ikke ser noe faglig utbytte. Rådmannen ser ikke noe dramatisk i dette. Uunngåelig vil det ligge en viss dynamikk i en kommunes internasjonale forbindelser.

10) Invitasjoner etter 2012

Fra tid til annen kommer det henvendelser til Frogn kommune fra utlandet om etablering av nye forbindelser. Høsten 2015 kom det en henvendelse fra skatteoppkreverkontoret i den kinesiske byen Hunan. Av henvendelsen går det frem at formålet med besøket er tredelt:

- 1) Forstå utviklingen av økonomi, samfunn og kultur i Frogn kommune
- 2) Lære om skattesystemet og skattereform, å utveksle informasjon og ideer med hensyn til internasjonal skatteoppkreving og ledelse og å diskutere muligheten for samarbeid.
- 3) Etablere et vennskapelig samarbeidsforhold mellom Hunan og Frogn med mulighet for gjensidige besøk.

Ordfører har besvart henvendelsen positivt, og svaret er bekreftet mottatt, men det har pr. februar 2016 ikke vært ytterligere korrespondanse med Hunan.

11) Anbefaling

I kommunestyrevedtaket fra 2012 gikk kommunestyret inn for en generell vitalisering av Frogn kommunes vennskapsforbindelser, men likevel innenfor et visst ambisjonsnivå.

Erfaringen fra 2012 og frem til i dag er at ambisjonene i vedtaket har vist seg vanskelig å følge opp.

Eksisterende internasjonale forbindelser videreføres i den grad begge parter har et ønske om et samarbeid om konkrete prosjekter og det foreligger finansiering.

Etablering av eventuelle nye vennskaps-forbindelser behandles av kommunestyret. Rådmannen vil fortsette med å samarbeide med andre kommuner, også utenlandske, der dette vil fremme utviklingen av kommunens tjenester. Rådmannen anbefaler at Frogn kommune er positiv til invitasjoner til videre samarbeid med eksisterende internasjonale forbindelser.

Rådmannen anbefaler også at etablering av eventuelle nye formelle internasjonale forbindelser, behandles av kommunestyret.

Ambisjonsnivået for samarbeidene skal være å legge til rette for:

- Utveksling på kulturelt og faglig nivå mellom kommunene
- Etablering av kontakter mellom kommunens lag og foreninger og tilsvarende i samarbeidskommunene
- Søke å utvikle felles prosjekter som gir ekstern finansiering.